

també cobreix i aixopluga els pollets agemolits i acurucats que s'escapen perquè no hi caben. I Barcelona és igualment mare avui, que és desatesa, com demà, rica i proveïda per tothom.

Us lamenteu que fa set mesos que la porteu a dins aquesta idea vostra i encara no ha eixit a llum! I què són set mesos per a una obra tan gran? A més, Barcelona es ressent encara de la setmana tràgica, i, d'ençà d'aleshores, la societat no ha trobat la normalitat propícia a les obres socials ni benèfiques com és la vostra.

Però, el gra de blat, mesos sencers colgat dins de la terra, ix un dia o altre a flor dels camps i espiga; i la nau esmaperduda que munta tremolosa damunt dels temporals, tard o d'hora troba un pam de costa on s'arracera. Cal esperar i saber esperar, quan la cosa s'ho val, i la vostra idea, cavaller, és massa bella per a deixar-la marcir, i massa rica per abandonar-la, i Barcelona, massa hospitalària per a permetre que es mori.

Barcelona, amb l'ajuda de Déu, la realitzarà, no en tinguen cap dubte. És un fet en el futur, com és vostre desig en el present. Quan? És el que no es pot precisar. El moment de vida és enigmàtic i complex, com la mateixa vida. Però, quan hi ha amor i constància i entusiasme i fe, i no manca, tampoc, l'apòstol, la vida vé, perquè el moment no manca.

Quan serà això? Tampoc us ho diré, sense por d'equivocar-me. Si no és abans, florirà ubèrrim vostre Hospital en la primera primavera de pau social que passi per Barcelona, i a la primera tardor vós, o els hereus vostres, copsareu els fruits".

En efecte, no han estat els meus hereus els que han copsat els fruits, sinó jo mateix que puc veure a diari com, encara que lentament, es va aixecant l'Hospital per a malalts incurables.

Els meus treballs varen servir, al mateix temps, per alguna cosa més, tota vegada que la Junta administrativa de l'Hospital Clínic, acordava, arran de la meua campanya, l'habilitació de quatre Sales destinades a malalts incurables i que, per humanitat, s'anomenen d'excedents.

Ni la creació de l'Institut Albà ni la fundació d'aquestes sales solucionaran el problema dels incurables, mes era el primer pas que es donava dins d'aquest aspecte de la beneficència, tan descuidat i de tan important com urgent resolució.

Fora d'aquesta campanya, no recordo que s'hagi fet res seriós en el sentit de voler resoldre,

ni tan sols parcialment, el magne problema de l'hospitalització a Barcelona.

La ciutat ha crescut. En l'ordre material ha fet una creixença esplendorosa; en altres ordres ha quedat endarrerida, i, sobretot, en el que no existeix proporció, és entre el seu desenrotllament d'institucions o organismes d'ordre social i benèfic, absolutament indispensables per a mantenir l'equilibri de la vida ciutadana.

Hem passat segles amb un sol Hospital, el benemèrit Hospital de la Santa Creu. Quan Barcelona tenia 40.000 ànimes Santa Creu era el seu refugi hospitalari; a l'arribar Barcelona a 600.000 ànimes, Santa Creu continuà essent el mateix refugi hospitalari, i així continua en els moments actuals en què la ciutat compta amb 1.000.000 d'ànimes.

A través de cinc segles l'Hospital de la Santa Creu ha estat la institució amorosa que ha recollit i emparat a milers de ciutadans, de totes classes, condicions i maneres de pensar, gent de casa i gent forastera, espanyols i estrangers; ha recollit i emparat tothom sense esbrinar la seva procedència. La seva missió ha estat tan alta i tan humanitària que bé mereix que se'l mencioni amb veritable respecte i veneració. La seva llarga història i el gran bé que ha fet a la humanitat són motius sobrants perquè tots els barcelonins l'estimem com a cosa ben nostra i procurem que la seva existència resti ben assegurada.

He fullejat el seu "Anuari", el corresponent als anys 1921 i 1922, i la seva lectura m'ha produït fonda tristesa, en veure el malament que s'han portat amb ell els ciutadans barcelonins. El natural fóra que l'Hospital de la Santa Creu, després de les centúries que compta de vida, tingués plenament aquesta assegurada, mercès a un patrimoni de rendes prou importants i sanejades.

Què han fet els nostres avis? A qui han llegat les seves riqueses? Com s'han manifestat les seves generositats?

Realment, és incomprendible la situació econòmica de l'Hospital de la Santa Creu. El fet que al cap de 500 anys, l'Hospital tingui de presentar una liquidació general, el 31 de desembre de 1922, amb un dèficit de 599.346 pessetes, figurant-li ingressos tan importants com les 300.000 pessetes que l'Estat li assigna en compensació de la rifa suprimida; 300.000 pessetes de la subvenció municipal i 247.500 pessetes per almoines del Comitè d'obra social i benèfica", és una prova evidentíssima del poc que els nostres avant-